

Osedlanega ali z vozno opravo opravljenega boš brez vse težave iz ognjene nevarnosti izpeljal.

M. Kako si v naglici napraviti okusnega sira za domače potrebe. Zgreje se kislega mleka, da se siradka od sirovine popolnoma loči. Na to se stlači sirovina v laneni žakelje, da se siradka iz nje do čista odteče. Na to se skuta na drobno razdrobi in v glinasti lonec dene, ki se s papirjem pokrije in blizo pozida ali ognjišča postavi. Sme se tudi na sonce djati. V 3—4 dneh sirovina ali skuta zavreje, na kar se s putrom, soljo in kumino nad ognjem prav dobro premeša tako dolgo, da vse začne vreti. Na to se sir pusti, da se razhladi, v za porabe pripravne kosce razreže in na mizo postavi. Pravijo, da je tak sir prav okusen. Naj se poskusi.

Konejerejsko društvo štajersko zborovalo je 25. febr. t. l. v Gradci. Navzočih je bilo 89 društvenikov s 94 pooblastili. Glasov bilo je toraj 183. Novo predstojništvo bilo je najprvle izvoljeno: predsednik g. Karol Haupt c. k. ritmajster in grajščak Strausseneški, namestnik g. Jurij vitez plem. Friedrich c. k. oberst v Gradci, odborniki: grof S. Herberstein, Ed. Thaller, Fr. Fürst, Jožef Pipan c. k. major, grof A. Lamberg, Mih. Cah, Oton Falke, grajščak pri Radgoni, A. vitez Schuberth, Geiza vitez plem. Wachtler, grof M. Spaur. Odstopivši predsednik g. vitez plem. Wachtler prejel je častno društvenišvo in srebrno društveno svetinjo, g. baron Vay v Konjicah pa bronasto svetinjo za zasluge pri konjerejstvu na Štajerskem.

Dopisi.

Iz Slov. Gradca. (Novi gruntne davek. — razne pritožbe.) [Dalje.] Potem je g. V. Fišer, okrajni odbornik in namestnik okrajnega načelnika, rekel, da se gruntu previsoko cenjujejo in otrokom črez dajajo. Vsled tega je uže tako daleč prišlo, da je vse zadolženo. Kdor doma na gruntu ostane, ta ne more shajati, ker mora sodediče plačevati, pa sodediči, ki se kam drugam oženijo ali omožijo, tudi ne, ker morajo tudi tam velike dolge ondašnjih sodedičev na se vzeti, in mora prav za prav vse le za mrtvi kapital tlako delati. Tukaj bi se naj pomagalo, drugače pridemo vsi na nič. Resnica teh besed je bila tako jasna, da so temu brez razgovorov pritrdili. G. Ivan Rogina, občinski predstojnik Podgorski, mož jako nadarjen in izobražen, je rekel: sodnije so predrage, vse mora ali doktor ali pa notar napraviti. Ali bi se ne dalo to predragačiti? Razgovor, ki se je vsled tega začel, je pokazal, kako skeleča da je rana kmetijstva, na katero je bil g. Rogina s temi besedami pokazal. G. F. Kristan, občinski predstojnik Legenski, je povdarjal, da je uprava po deželah predraga; povsod se morajo plačevati stroški za c. kr. na-

mestnije ravno tako, kakor tudi za deželne odbore; potem za c. kr. okrajna glavarstva za in okr. odbore. Ako bi bila naša dežela bogata, naj bi se godila ta potrata pa zdaj — ko davkoplačevalci res ne ve več, kje bi si še kaj pritrgal, da bi bil kos davke plačati in se na gruntu obdržati, se bo moralo vendar kaj vkrenoti, da se ta potrata odpravi. Najbolj pa vsem preseda, kakor se je iz govorov slišalo, prosta ženitev nemaničev, hudo postopanje davkarskih eksekutorjev in raba nemškega jezika po uradih in pri sodnijah. Zastran zadnje točke je g. J. Ovčjak, občinski predstojnik na Vrheh, toževal, kako to Slovence v gospodarstvenem oziru nazaj devlje, da mu sodnije in uradi vedno le nemški pišejo. Koliko mora kmet nepotrebnih potov storiti, da koga najde, ki mu, če še tako slabo, večkrat tudi čisto krivo, pové, kaj hoče gosposka po nemški od njega imeti. Koliko denarjev potroši na tak način po nepotrebnem po gostilnicah, kjer mora svojemu tolmaču vsaj vina in jesti kupiti, večkrat mu še pa mora v denarjih za slabo prestavo debelo plačati. Kolikokrat zapade kmet kazni, ker rokov ne drži. Vsi pričujoči so bili one misli, da se tako uradovanje, ki Slovence tudi toliko gmotne škode prizadene, ne more več trpeti. Celo pričujoči Nemci so pripoznali orjaško krivico, ki se po takem uradovanju Slovincem dela. Ako še ti gospodje pravičnim tirjatvam Slovencev, med katerimi in od katerih živijo, ne bodo nasprotovali, bomo tudi v političnem oziru dobri prijatelji postali; kajti tudi mi nimamo nič zoper to, da se njim po nemški piše. Na predlog g. Tombaha se je enoglasno sklenola resolucija, da naj okrajni odbor vse tote pritožbe v pretres vzeme, dotične prošnje sestavi ter jih tudi občinam v podpisovanje pošlje, kar se bo tudi zgodilo. Občine tega okraja si iščejo slovenskega tajnika!

Od sv. Mihela pri Sladki gori. (Tatje — zima.) Tukaj se je zgodilo letošnjo zimo pri zelo ubogih kočlarjih mnogo tatvin. Tat se je pritepel večinoma le ob nedeljah, ko so bili ljudje v cerkvi ter pokradel revežem zadnji živež, obleko, novcev, itd. Naposled se je tukajšnjemu županu A. N. poposrečilo tatince vloviti. Še le 18 let je star tatinski ptič J. Petek iz šmarijske fare doma. Obstal je tatvino in še imenoval druga 2 mlada pomagača. Prejel je J. Petek plačilo, najprvle v podobi palice. Toda ta kazen ni imela konca. V pondeljek si je srenjski pisac in več Novoveščanov dovolilo narediti iz tatu pustno šalo. Oblekli so ga v pusta in okolo vodili, pretepali pa, da je ves siv. Pojdoč je eden tudi v šolo vstopil, učitelja pri poduku motil in poln vinskega duha je blebetal nekaj otrokom o vedenji, če bodo vojaki, ako učitelj umerje itd. in vrh tega še večkrat g. učitelju roko „kušnil“. Nedavno je prišel nek koroški berač v te kraje, a ni imel domovnice in zaprl so ga nekaj dni v svinjak in debelo pretepavali z vrvjo! Ali ni to strahovita surovost in grozovitnost? Za božjo voljo

ne delajmo sebi take sramote! Letošnja zima je pozno prišla, a prizanesla nam nič. Vse eno smo minuli mesec imeli tako mrazoto, kakor lani in še tudi zdaj so zelo mrzli dnevi. V vinogradih se le preveliko pozna njeni nasledek. V nižjih goricah je vse trsove pozeblo in brstje (oke) kar odpada.

Če je v višjih vinogradih tudi mraz toliko škode naredil, potem bomo imeli zelo malo vina in bode dražje. Ozimina je do sedaj prav lepa videti na krajih, kjer se je sušilo že raztalilo. Sadno drevje obeta bilo sadja. Bolezen vrtnica je tudi v tem okraju, posebno v Šmariji, mnogo otrok minuli mesec podavila, a sedaj ponehuje. V Šmarijskem trgu sedežu soduje je še vedno velika draginja, kakor menda nikjer drugod po Slovenskem.

Od sv. Ilja v Slov. goricah. (Kaznovana neumnost in pohlepnost.) V Selnici ob Mari živita dva zakonska na malem posestvu. Da bi si kak krajcar pridobila, nese žena piščanec v Maribor. V mestu najde kupčevalko neko babelo, ki nji kupi brez denarja, rekši da ji plača prihodnjič, kedar zopet prinese. Žena se babeli pritoži, kako da se njej slabo godi itd. Drugikrat začne babela prerokovati, da ona je njena sorodnica in da imate pravico do 60.000 fl. premoženja tukaj v mestu pred kratkim izumrle rodbine. Na dalje njej reče, da ona bi že davno denarje vzdignola, pa nima denarja, da bi mogla pisma in druge reči plačevati; ako bi ona voljna bila nji 500 fl. dati, potem bi se s premoženjem delile in dobi vsaka 30.000 fl. Žena res verjame babeli, pove doma moževi in tudi njemu je volja. Ker pa nista imela toliko gotovega denarja, proda brž kajšo za 600 fl. in žena nese 500 fl. uni babeli. Čez nekaj dni potem se snide žena z babelo zopet v mestu in ta tirja 200 fl. rekši, da unih je bilo premalo obetajé nji, da kedar unih 200 fl. prinese, dobi gotovo njenih 30.000 fl. Mož še poišče zadnji krajcar in gresta oba z denarji k babeli. Res zdaj prejmeta od babele škatljico, rekši, da so denarji v nji, toda prepové poprej odpreti, preden sta doma. Težko čakata, da bi škatljico odprla in denarje preštela. Domov prišedša odpreta, ali o joj! namesti 30.000 fl. bilo je v njej samo ogljenje in svinjsko ščetinje. Sedaj sprevidita, da sta goljufana ter objokujeta svojo nesrečno osodo, ali prepozno. Brž se napotita nazaj in babelo res hitro najdeta brez denarjev; sodnija je babo poslala v Celje. F.

Iz Konjic. (Kaj strupeno žganje dela.) Poslednje dni preteklega tedna sta dva človeka v župniji sv. Jerneja pri Konjicah strupeni pijači žgane godlje, kakoršna se zdaj prodava in tako silno pije, nesrečno podlegla. V noči od 24.—25. svečana se je 23letni, na pol izučeni krojač, Št. V. od sv. Jerneja, v parni blizo konjiškega trga z revolverjem ustrelil. Dan popred si je po žganjarijah, katerih je vse polno po Konjicah, korajžo delal; po noči ga najdejo hlapci v listniku pijanega ležati, ga zvlečejo v hlev, da pijanče ne zmrzne,

s hleva zopet v listnik in se puhne v prsa, da nihčér nič slišal ni. — In ni še bil zbegani pebar pokopan, zmrzne drug žganjepivec, star kmet in užitkar pri sv. Jerneji, ker je obležal na potu. — Res imamo postavbo, po kateri se mora od prodajalcev žganjice prihodnina plačevati; pa to nič ne pomaga, ker je sprideni vinski cvet ali špirit vendar še ceneji od vina, zdivjani ljudje pa hočejo prav ceno pijani biti. Dokler ne bo žganju in vinu v primeri enaka cena, ne bo tudi žganji kugi konca.

Od zgornje Pesnice. (Stekel pes) je 22. febr. hudo razsajal v spodnjem št. Jakobskem dolu, zgrizil na Hlapenskem vrhu 6letno deklico viničarja R. na pragu sedečo. Od tod se zažene v mali dol k hiši majarja M. Tukaj mu 6letna deklica komaj uide; pes zdaj napade svinje, jih zgrize in zopet beži na vrh ter moža nasproti prišedšega napade, a ta se srečno obrani in kriči: stekel pes, stekel pes. Nad 20 mož se kmalu zbere s puškami in koli in mahne za psom, ki je svojo pot zaznamoval s krvavimi slinami in bri-pavim tuljenjem. Strašljivi ljudje bežijo v hiše, otroci pležejo na drevesa. Močni stekli pes ogrize psa za psom. Še le v Partinji se posreči psa dohiteti in po velikem trudu pobiti in ustreliti!

Iz Doliča. (Zlata poroka — slov. uradovanje.) V prelepem sprevodu iz farovža v cerkvo v rokah držeč zalo okinčano palico in v družbi svatovski spremljevan je bil od č. g. župnika g. Blaže Tempran in njegova žena Urša k zlati poroki; v cerkvi so potem sv. Florjanskim faranom v mičnem govoru po besedah starega Simeona razlagali duhovni pastir pomen ove svečanosti ter opominjali spoštovati častito starost. Med svatovščino bili so sosedje in petero lepo oskrbljenih že zakonskih otrok in še samica, ki je bila družica z dvema tovaršicama, ktere so materi zlati nevesti nad njeno glavo nosile v rokah venec. — Z malim izjemkom skoraj vsa županstva tega okraja želijo slovensko uradovati in le take dopise sprejemati, ker se pa v tem kraji slovenske pisave zmožnih preveč pogreša, namerava večina županov si najeti uradnika slovenščine popolnem zmožnega, kateri bi naj stanoval v Slov. gradci in bi prihajal v dalnejše občine na uradne dneve. Saj je tudi že skrajni čas!

Iz Koroškega. (Razne novosti.) Za našo škofijo so svitli cesar dne 11. febr. t. l. imenovali novega višjega pastirja, namreč svojega dvornega župnika dr. Lovrenca Majerja; ta pa je namenjeno mu čast odbil, ko je zvedel, da koroški Slovenci želijo slovenščine zmožnega škofa. Sedaj imenujejo novine zopet 3 gospode kot mogoče naslednike sv. Modesta: prvi je preč. g. dr. Valent. Müller, korar in prošt v Celoveci, drugi preč. g. J. Funder, korar v Celoveci, tretji pa mariborski kanonik preč. g. Franc Kosar. Eden izmed teh bo najbrž celovski knez in škof. — Društvo rokodelcev v št. Vidu dobro napreduje; šteje uže

36 udov. — Veliko denarjev trošijo mesta v šolske svrhe; v Celovei so postavili učilnico za fante in dekleta, ki je stalo s telovadnico vred 138613 fl. — Hüttenberska zadruga se hoče združiti z večimi enakimi zadrugami na Štajerskem, pri tej priliki pa delnice za 50% znižati, t. j. dolg za polovico otresti. Delničarji se lahko obrišejo, ako hočejo. — Čuden slepar se je potepal nedavno pri nas; prišel je kot gospod oblečen v Glanegg ter se pri grajščinskem oskrbniku oglasil, da je od g. Kinza v Bregencu grajščino kupil za neke redovnice ali nune. Oskrbnik mu verjame, vse odpre in pokaže. Vse mu je bilo prav, le zemljišča ne, ta hoče na kose prodavati. Kmetov je kmalu navrelo in eden mu je 40 fl. nadavka dal. Zviti ptič poda se potem v Trebenj in potem premine, da nihče ne ve kam.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. V državnem zboru vršile so se ove dni velevažne razprave: pred vsem o grunt-nem davku; tukaj so tirolski poslanci razkrili ve-like krivice; liberalce Chertek in začasni vodja finančnega ministerstva je baje iz Dunaja odposlal na Tirolsko uradnike, kateri so tarife hudo po-zvišali; ljudstvo jih ima za „Chertekove husarje“. V zadevi gruntnega davka je se sklenolo rok re-klamacijam podaljšati do 31. maja, za kar smo vsi posestniki poslancem hvaležni. Liberalce Streer, ud centralne komisije, napaden od liberalcev šta-jerskih, je izvrstno zagovarjal centralno komisijo, ker je tarife deželnih komisij znižala. Prav je imel. Štajerska bi bila uničena, ko bi davka se njej naložilo po tarifah deželne komisije v Gradci. Zato moramo hvaležni biti centralnej ko-misiji dunajske, ki je n. pr. v Mariboru njivam I. vrste tarifo znižalo od 20 fl. na 13 fl. v Ptui od 20 na 14, v Ljutomeru od 16 na 15, v Bre-žicah od 17 na 12, v Celji od 21 na 16, v Slov. Gradci od 16 na 14 fl., pri vinogradih pa v Ma-riboru od 50 na 42, v Ptui od 49 na 44, v Lju-tomeru od 44 na 38, v Brežicah od 32 na 25, v Celji od 19 na 14 fl. itd. Dalje so naši poslanci dognali olajšave šolskih bremen, kakor vvodni članek razlaga. Isvrstni zagovornik olajšav g. Lienbacher je se precej po končani seji od-peljal v Saleburg, tega pa dunajski študentje niso vedeli in prišlo jih je toraj 400 pred g. Lien-bacherjevo stanovanje, da bi mu šipe vbili in „mačkinjo muziko“ naredili; toda policaji so tudi prišli in 14 dijakov zasačili, drugi so hrabro zbežali, od 14 zaprtih rogoviležev je večina judovskega rodu! Čudno, da Juda nikder ne zmanjka pri takšnih neredih! Jako hudi so liberalci na pred-sednika državnemu zboru, liberalca grofa Koro-ninija, ker je rekel, da ni treba $\frac{2}{3}$ glasov za sprejem g. Lienbacherjevega šolskega nasveta. Pred glasovanjem za § 1. ovega nasveta je še poslanec baron Giovanelli in poslanec dr. Ölz v

zapisnik dal, da katoliško, tirolsko in predarlsko ljudstvo še nikakor ni zadovoljno, če se sprejme po g. Lienbacherji nasvetovana šolska olajšava, treba je še staršem zagotoviti, da tudi sv. kato-liška Cerkev dobi pravice, katere njej grejo gledé na izgojo katoliških otrok. V odsekih obravnavajo plačo katoliških duhovnikov, bišni davek, olajšave pri vojaške postavi in nakup cesarica Elizabetine železnice; dne 4. marca je zopet seja. — Čehi se čedalje bolj hudujejo na ministra Haymerla, ki baje, kakor nekda Beust Hobenwartha hoče po-dreti ministerstvo Taaffejevo. — Deželni zbori bodo sklicani še le prihodnjo jesen. — Višjo vo-jaštvo dunajsko se uči ruskega jezika. — Ljub-ljanski župan g. Schrei je zopet v nekem nemškem društvu strašno tulil zoper Slovence in sebe in poslušalce hrabil za divji boj zoper vse, kar g. Schreiju ni dovoljno. Smešno! Idrija šteje 4171 Slovencev in samo 127 Nemcev, tem bolj je ob-žalovati, da slovensko mesto ima nemško ali nemčursko zastopništvo! — Tržaški c. kr. namest-nik Depretis je precej omajen; če odstopi, veselili se bodo Slovenci; ti so v Trstu sploh živahni, dne 26. febr. napravilo je društvo „Edinost“ veli-kansko veselico, katere je se udeležila vsakojaka in visoka gospoda. — V Kopru so oficirji napra-vili veselico pa lahoni „irredentovci“ so pred hišo užgali veliko „bombo“ ali „petardo“, čije močan pok je vse prestrašil, zlasti povabljenе gospe! — Grof Pejačević, ban hrvatski, je bil v Varaždinu imenovan za častnega meščana. Če se Hrvatje le ne varajo v osebi grofa Pejačevića; mož nam hodi preveč na potih slaboglasnega barona Raucha. Ouderstvo je tudi na Ogerskem strahovito. V Bu-dimpeštu je 300 obče znanih oderuhov, ki si na leto naderó po 12 milijonov goldinarjev; vsa Ogrska žrtvuje na leto oderuhom do kakih 100 milijonov. Oderuhi so zvečinoma Judje. Tudi v Zagrebu se Jud napihuje. Tako je jud Frank nedavno velezaslužnega župana dr. Mrazoviča na-pal v mestnem odboru, češ, da računov nima v redu. Lažnjivost očitanja bila je takoj jasna!

Vnanje države. Bismark je tovarša ministra grofa Eulenburga res tako do dobra zgrizil, da je ta uže ministrovanje položil. Cesar Viljelm je se učakal ženitovanja svojega vnučiča; princ Vil-jelm je se te dni oženil z neko princesinjo Av-gusto Holsteinsko; pri poroki navzoč bil je tudi saksonski kralj, švedski kraljevič in v imenu na-šega cesarja nadvojvoda Karol Ludvik. Ljudje ngihajo, kako to, da ni prišel ruski cesarjevič! Nemci postajajo čedalje bolj hudi na Jude, ki so vedno drznejši. — Sedaj je uže dokazano, da so Francozi na prizadevanje juda Gambette Grkom lani doposlali 100.000 novih pušek in 25 milijonov patron. — Španjolski kralj Alfonzo je papežu da-roval zlat kelih, okinčan z dragocenim kamenjem, vreden 200.000 frankov. — Italijani so se ugne-zdili v Radečem morji ter si za ladije prisvojili